

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Ingel Kadarik
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
ingel.kadarik@mkm.ee

Teie 27.08.2025

Meie 11.09.2025 nr 2.3-8/25/2788-2

Vastus nõudekirjale

Pöördusite Andmekaitse Inspektsioon (AKI) poole küsimustega ministeeriumi poolt seaduse mõjude hindamiseks vajaliku uuringu läbiviimisel isikuandmete töötlemise õigusliku aluse ja eesmärgi kohta.

Isikuandmete töötlemisel, kaasa arvatud isikuandmetega tehtava uuringu läbiviimisel tuleb järgida kõiki [isikuandmete kaitse üldmäärusest](#)¹ (IKÜM) tulenevaid nõudeid, ka artiklis 5 sätestatud põhimõtteid, muu hulgas seaduslikkuse, eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõtteid².

Isikuandmete töötlemise seaduslikkus nõuab isikuandmete töötlemiseks õigusliku aluse olemasolu. Teadusuuringutes isikuandmete töötlemiseks on üldjuhul kolm alternatiivset alust: informeeritud nõusolek, seadus või eraõiguslike isikute puhul õigustatud huvi.

Statistikaamet töötleb andmeid riikliku statistika seaduse (RStS) alusel. Samas RStS ei anna Statistikaametile õiguslikku alust riiklikuks statistikaks kogutud andmete töötlemiseks mõnel teisel eesmärgil ehk andmestike loomist erinevate uuringute ja analüüside tegemiseks, mida antud juhul soovite teha. Selliseks toiminguks tuleb leida muu õiguslik alus.

Isikuandmete töötlemist teadus- ja ajaloouuringu ning riikliku statistika vajadusteks andmesubjekti nõusolekuta reguleerib [isikuandmete kaitse seaduse](#) (IKS) § 6. IKS § 6 lõike 5 järgi loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu poolt poliitika kujundamise eesmärgil tehtavad uuringud ja analüüsid. Justiitsministeeriumi selgituse kohaselt tuleb IKS § 6 lõiget 5 tõlgendada kitsalt ning selle alusel saavad poliitika kujundamise analüüse ja uuringuid teha üksnes valitsusasutused. IKS § 6 lõikes 5 on sätestatud, et teadusuuringuks loetakse ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil, st välja on toodud kaks tingimust, mis peavad olema täidetud. Esmalt analüüsid ja uuringud teostatakse täidesaatva riigivõimu poolt ning teisalt, uuringud ja analüüsid on vajalikud poliitika kujundamiseks. Vabariigi Valitsuse seaduse § 39 lg 3 kohaselt on valitsusasutused ministeeriumid, kaitsevägi ja Riigikantselei, samuti ametid ja inspektsioonid ning nende kohalikud täidesaatva riigivõimu volitusi omavad asutused, samuti muud seadusega ette nähtud valitsusasutused.³

IKÜM eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõtte kohaselt võib isikuandmeid töödelda konkreetse eesmärgi täitmiseks minimaalses vajalikus ulatuses. Seetõttu on oluline uuringu

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

² IKÜM art 5 lg 1 punktid a-c

³ Justiitsministeeriumi 22.01.2024 vastus selgitustaotlusele nr [2-6/24-7834-2](#)

eesmärgi võimalikult selge ja ammendav määratlemine, kuna töödeldavate isikuandmete koosseis peab olema uuringu eesmärgiga kooskõlas. Seega tasub uuringut planeerides põhjalikult läbi mõelda, millistele uurimisküsimustele soovitakse uuringu abil vastused leida ning milliseid andmeid selleks täpselt (minimaalselt) vaja on.

Kokkuvõttes on täidesaatva riigivõimu asutusel, st ka ministeeriumil, poliitika kujundamise eesmärgil läbiviidavates uuringutes, sh seaduse mõjude hindamiseks, õigus isikuandmeid töödelda IKS § 6 lg 5 alusel, järgides IKS §-s 6 ja IKÜM-is sätestatud isikuandmete töötlemise nõudeid.

IKS § 6 sätestab teatud juhtudel nõude uuringu läbiviimise kooskõlastamiseks eetikakomitee ja/või Andmekaitse Inspeksiooni poolt. Juhime tähelepanu, et kooskõlastamise nõuded muutuvad mõnevõrra 01.10.2025 jõustuvate muudatustega, mistõttu neid siin täpsemalt ei kirjelda.

Viitame ka täiendavale teabele AKI veebilehel [Isikuandmed uuringutes | Andmekaitse Inspeksioon](#) ja [Isikuandmete töötleja üldjuhend | Andmekaitse Inspeksioon](#), millest võib abi olla. Ühtlasi soovitame konkreetse uuringuga seotud küsimustes konsulteerida ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi andmekaitse spetsialistiga⁴, kelle ülesandeid täidab Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus, kontakt andmekaitse@rit.ee⁵.

Loodan, et selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel

⁴ Andmekaitse spetsialisti poole võib pöörduda kõigis küsimustes, mis on seotud asutuses isikuandmete töötlemisega.

⁵ [Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium | e-Äriregister](#)